

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/1888
Toplantı Tarihi/Sayısı : 24.11.2023/38
Karar Numarası : 2023/868
Başvuran : C. G.
Başvuran Vekili : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : İzmir 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Muhatap Adres : Merkez, Kırıklar Köyü, Buca/İzmir

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başka bir ceza infaz kurumunda bulunan kardeşiyle telefon görüşmesi talebinin reddedildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran dilekçesinde özetle;

a. Manisa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda cezasını infaz ettiğini,

b. İzmir 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan kardeşi ile telefon görüşmesi yapmak için 27/9/2022 tarihinde talepte bulunduğunu, ancak talebinin İzmir 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunun 21/11/2022 tarihli kararı ile reddedildiğini, söz konusu durumun mevzuata aykırılık teşkil ettiği gibi mağduriyete sebep olduğunu iddia etmektedir.

3. Manisa E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü aracılığıyla muhatap İzmir 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumundan alınan yazılı görüşte özetle;

a. Başvuranın İzmir 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan kardeşi ile kurumlar arası telefon görüşmesi yapmak için 21/11/2022, 28/11/2022 tarihlerinde iki ayrı dilekçe yazdığı, dilekçelerinin ... sayılı yazılarla ilgili ceza infaz kurumuna gönderildiği;

b. İzmir 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunun 21/11/2022 tarihli ve ... sayılı cevabi yazısında başvuranın kardeşi ile telefonda görüşme talebinin kardeşinin tehlikeli suçlu grubunda olması nedeniyle Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfaz Hakkında Yönetmelik'in 74'üncü maddesinin 2'nci fıkrasının (h) bendi uyarınca İzmir 2 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunca uygun görülmediği belirtilmiştir.

4. Muhataptan alınan yazılı görüş başvurana iletilmiş ve kendisinden yazılı görüşü talep edilmiş, ancak başvuran herhangi bir görüş sunmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumumuzun “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

6. Aynı Kanun'un 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in “Karar türleri” başlıklı 65'inci maddesi şöyledir: “*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*”

8. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi: “*Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.*” hükmünü içermektedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumun görevleri arasında İşkenceye ve Diğer Zalimane, Gayriinsanî veya Küçültücü Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İhtiyari Protokol hükümleri çerçevesinde ulusal önleme mekanizması olarak görev yapmak olduğu düzenlenmiştir. Aynı maddenin (i) bendi kapsamında da özgürlüğünden mahrum bırakılanların Kuruma yapmış oldukları başvurular incelenmektedir.

11. Başvuranın iddiası, başka bir ceza infaz kurumunda cezasını infaz etmekte olan kardeşiyle telefonla görüşmesinin engellendiğine ilişkindir.

12. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 19'uncu maddesi gereğince hükümlü ve tutukluların haberleşme hürriyeti ve aile hayatına saygı hakkının sınırlanması, hukuka uygun olarak ceza infaz kurumunda tutulmanın kaçınılmaz ve doğal bir sonucudur. Öte yandan hükümlü ve tutukluların aile hayatına saygı gösterilmesi hakkı, ceza infaz kurumu idaresinin hükümlü ve tutukluların ailesi ve yakınlarıyla temasını devam ettirecek önlemleri almasını zorunlu kılmaktadır (AYM, *Mehmet Zahit Şahin*, B. No: 2013/4708, 20.4.2016, para. 36).

13. Bununla beraber bu yükümlülük yerine getirilirken ceza infaz kurumunda tutulmanın kaçınılmaz ve doğal sonuçlarının gözetilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda kamu düzeni ve suç işlenmesinin önlenmesi ile özel hayata ve aile hayatına saygı gösterilmesi hakkı arasında adil bir denge sağlanmalıdır (AYM, *Mehmet Zahit Şahin*, B.

No: 2013/4708, 20.4.2016, para. 37).

14. Telefon görüşmeleri konusunda, AİHS 8'inci madde, özellikle yazılı yazışmalar için yeterli olanaklar varsa, kendi başına böyle bir hakkı güvence altına almaz. Bununla birlikte, telefon tesisleri kullanılabilir duruma getirilirse, yine, olağan ve makul mahkumiyet gereklilikleri göz önünde bulundurularak, ayrıca kısıtlamalara tabi olabilirler(AİHM, *Nusret Kaya ve Diğerleri/Türkiye*, B. No: 43750/06, 22.04.2014, para. 36).

15. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı" başlıklı 66'ncı maddesinin 1'inci fıkrası: "*Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlüler, tüzükte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabilirler. Telefon görüşmesi idarece dinlenir ve kayıt altına alınır. Bu hak, tehlikeli halde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.*" hükmünü içermektedir.

16. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Telefonla görüşme hakkı" başlıklı 74'üncü maddesinin 2'nci fıkrasının (h) bendi; "*Tehlikeli hükümlü oldukları idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen hükümlüler on beş günde bir kez olmak ve on dakikayı geçmemek üzere sadece eşi, çocukları, annesi ve babası ile sadece sesli olarak görüşebilir.*" hükmüne haizdir.

17. Somut olay bazında yapılan evrak incelemesinde başvuranın telefonla görüşmek istediği kardeşinin, İzmir 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğu ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun 9/3 maddesindeki "*Eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekli olduğu saptananlar ile buldukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usullerine ısrarla karşı koyanlar bu kurumlara gönderilirler.*" hükmüne bağlı olarak tehlikeli hükümlü statüsünde olduğu; mevcut durumda Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Telefonla görüşme hakkı" başlıklı 74'üncü maddesinin 2'nci fıkrasının (h) bendi uyarınca yalnızca eşi, çocukları, annesi ve babası ile telefonda görüşebileceği, dolayısıyla başvuranın kardeşiyle telefonla görüşme imkanından faydalandırılmadığı yönündeki iddiasının açıkça dayanaktan yoksun olduğu değerlendirilmektedir.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

24/11/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye